

Մանգրամի Էքսքուրս

Մ Ի Ի Ն Ա Տ Ի Ի

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅԵՒ ՎԷ ՄԻՎԱՏՏԸ ՍԱՅԻՐԷ

ԵՐԵՎԱՆԻ ՄԵՆԷ

1887 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 11 ԲԱԶՄԱՐ ԻՐԹԷՍԻ

ՆԵՒՄԵՐՈ 342

Մանգրամի Էքսքուրսի համարում 6 եւանջի տեղում 300
եւանջի վերելք, 1000 զ" օրակ, 1000 զ" օրակ, 1000 զ" օրակ
ընդամենը 300 զ" օրակ, 1000 զ" օրակ, 1000 զ" օրակ

Էքսքուրսի 20 զեկտ. 1000 զ" օրակ, 1000 զ" օրակ, 1000 զ" օրակ
ընդամենը 300 զ" օրակ, 1000 զ" օրակ, 1000 զ" օրակ

Մանգրամի Էքսքուրսի համարում 6 եւանջի տեղում 300
եւանջի վերելք, 1000 զ" օրակ, 1000 զ" օրակ, 1000 զ" օրակ
ընդամենը 300 զ" օրակ, 1000 զ" օրակ, 1000 զ" օրակ

ԳԱԼԱԹԱ ԲԱԶՄԱՐԸ	
ԷՍԶԱՄԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԵՒ	
Դեկտեմբեր 8 ճիւղա .	
Աւելում	56-10
Գարանտի	56-10
Դեկտ. 9 ճիւղա իրթէսի .	
Աւելում	56-9
Գարանտի	56-13

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԹԵԼԵԿՐԱՖԻԿԷ	
(Մանգրամի Էքսքուրսի)	
Դեկտեմբեր 19 ճիւղա .	
ԷՍԶԱՄԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԵՒ	
Փարիս .	
Աւելում	33 65
Գարանտի	33.60
Լոնդոն .	
Աւելում	33 տէն 33-1
Գարանտի	33 " 33-1
Ֆրանսիայի Ֆոնտոնու 0/0 3 Ֆայիլի .	
Աւելում	68.75
Գարանտի	68.75
Իթալիայի Ֆոնտոնու .	
Աւելում	45 35
Գարանտի	45.47-1

Փարիս 19 ճիւղա . աւելում 5
վէ 15 տագրգաւորում .
Մ . Բիզար թարափրնտան վագի օրան
սիւնալէր ընտ օրունմուշար տըր . Էն
վալիտ-Քիւս նամ զագէթա մահը հալին
17 թարիխի նիւսիսիւնտէ , Շարգ , Աւ
մանեա վէ իթալեա մէսէլէրինձէ Ավս
թրիա բօլթիգասընը իթթիխազ իթաի
կի իչին , ընտաեթ թագպիհ իաիպ , Է
կէր տէվէթի միւշարիւնհա իչպու բօ
լթիգասընտա տահա տէվամ իտէձէթ օ
լուր իտէ , պուլտան ձէնկ զուհուր ի
տէձէթ տիր , տէմիշ տիր .

Դեկտեմբեր 20 ճիւղա .	
ԷՍԶԱՄԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԵՒ	
Փարիս .	
Աւելում	33 55
Գարանտի	33.60
Լոնդոն .	
Աւելում	33 տէն 33-1
Գարանտի	33 " 33-1
Օսմանի իթթիգալը 1865 ին .	
Աւելում	255
Գարանտի	257.50
Ֆրանսիայի Ֆոնտոնու 0/0 3 Ֆայիլի	
Աւելում	68.77-1
Գարանտի	68.90
Իթալիայի Ֆոնտոնու .	
Աւելում	45 60
Գարանտի	45.77-1
Մարսիլեա , 20 ճիւղա . աւելում 5	
աթ 5 ինտա .	
Թունա պուլտալը 127/123 քիւլ . 40	
Ֆրանկ 50 սանթիմ .	
Բուլեյի պուլտալը 131/127 քիւլ . 44	
50 . 45 է .	
Բաշա գալի տիր .	

Փարիս 20 ճիւղա .
Գալանին մէձիսինտէ հարպիե գա
նունու իւզերինէ միւշատէլէյ տիւնի
կիւն տաիս տէվամ օրուն մուշ տուր .
Պարս թէրօմ Տալիտ , Բէն իրմաղ
նըն տիկէր թարափրնտա (Բուսիա) ,
եաղընլարտա գագանտըրը Ֆիթուհա
թրնտան քէյֆլէնմիշ հարպէ մեալ պիւ
ֆրգա պուլտուտուղուն իչար իտէր ,
Աւ տաղարը թարափրնտա տաիս Ֆ
րանսաեա իսաիմ պիր իթթիլալ Ֆրոգա
սը վար տըր քի , տայմա տիգգաթ վէ իհ
թիեաթըմըրը արթըրմալ տըր , Թէքլի
օրունան գանուն Էվրօրա իչին էն խաֆ
ֆի օլաձագ վէ շիմաիքի ուսուլէ պիր
խաֆիֆիք վէրէձէր տիր . վաթանէր .

Վերիք մէձպուր իտէր քի , Գամարա պու
գանունու ումունէն գապուլ իթսին .
Մ . Լաթուր Տիւմուլէն , քեաֆֆէյի
տէվէթլէրին , վէ խուսուսիլէ Բուսի
անըն , գուվէթլէրի արթըրմալ օլմալ
ճիհէթի իէ օրտու իւզերինէ օլան մէզ
քիւր գանունու թաթահուպ իտիպ ,
գարար վերլմէսինի իտաա իյլէմիշ տիր .
Փարիս 21 ճիւղա . տապահըն տաթ 6
վէ 10 տագրգաւորում .
Տիւնի կիւն Նիւ-Գաթիլտա պիւ
լիւք պիր եանդըն զուհուր իթմիշ տիր .
Գորէսթոնտան տը վիլէն նամ դա
գէթա Շարգ մէսէլէսի հագգընտա
Ավսթրիա իւ պիրիքտէ ելլիւմէթ
լիե մէձուրիեթի պուլտուտուղուն
իգրար իյլէմէսի իւ Ֆրանսիայ տէվէթի ,
Բուսիանըն շու հագգա իթթիսիւ պ իթ
տիկի ուսուլ ու թէտապիրինի հիւ
շագարմը օլտուղունտան , տէվէթի միւ
շարիլէյանըն պու պապալէ զայթ ձա
նը սըգըմը օլտուղունու էնվալտ Բուս
նամ զագէթանըն նէշը իթթիկի պահ
աչիքեալ կէօսթէրի , տէմիշ տիր .
Սէն-Բէթէրսպուրի ճիւղա . 18 .
Բրէնս կօրչագօֆուն մէմուրէեթին
տէն միւթէգայիտ օլմալտա տայիր շու
պուլան թէվաթուր պուրաուտա նա մա
լիւմ տիր .
Վիեննա 21 ճիւղա .
Խայիձէ զագէթալարն պիւտիրաիկի
նէ կէօրէ վիեննատաքի Բուսիա սէֆիրի
Գոնթ ալ Սթաքէլպէրկ տաիս Սէն-Բէ
թէրսպուրկա շաղըմը օլուպ , պիր տ
գատալ գալաձագ տըր . Միւմայիլէյ
եալըն եօլա չագաձագ տըր .
Բուսիա վիւթէլարնտա պիւլիւք թէ
պէտալաթ մէմուլ օլունմագտա տըր .
Վիեննա . — Կալիցիա տա տաքիր հա
րաքէթի պուլտուտուղուն տայիր շու

յուսկ պուլան թէ վաթուրու Տէպա նամ
զագէթա ետանա չըգարմը տըր :

Փարիս 20 դեկտեմբեր :

Գաւառին մէջիսինտէ հարպիսէ գա-
նունու իւզէրինէ միւստէլէյէ տէվամ
օլունմագտա տըր : Էքսէրիս ազալար էվ-
րօբանըն շիմտիքի ահվալընա պագարագ
պու նիդամըն մէվգըյի իճրանէ վագ օ-
լունմաըն էլգէմիսէթի իւզէրինէ իսրար
իթմէքտէ տիրէր :

Ֆլորանս 21 դեկտեմբեր :

Մ . Բաթաճճի շու վէճճ իլէ սէյլէ-
եէրէք նութգունա խիթամ վէրմիշ տիր :
« Իթալեա հիւքիւմէթի Բօմաեա միւտա-
խէլէ իտէճէք օլունպտա , Ֆլանսա իլէ պիր
մուարագամըգ պուհուր իթմիշ օլուն իսի-
տօթ տէվէթլէր մա պէյնէ կիրէճէքլէր
իտի » տէմիշ . սէրպէսիսէթ մէպտէ վէ
գանունպարընա մուխալիթ օլուն վէ քէն-
աի իմէրաթօլունընա գարշը խաթի
իթթիֆագ իտէնլէրի մուհաֆագա իտէն
պիր հիւքիւմէթէ : Ֆլանսըգ տէվէթի-
նին ետարմա կէլմիշ օլունընա իլին էսէ-
ֆինի պէեան իթմիշ տիր :

Լօնտա . — Ֆլանսընա կիլիճէ
հարաքեթլարը սէպէպիտէն « սէրպէ-
սիսէթի շախսիսէ » նիպամընըն թաթիլ
օլունմաըն մէմուլ օլունմագտա տըր :

Փարիս 21 դեկտեմբեր տիշամ :

Օրտունուն թանպիսի հագգընտա ու-
մումէն միւստէլէյէ խիթամ վէրմիշ
սի գարար վէրմիշ տիր : Գաւառին մէճ-
իսինտէ Մ . Բուէ պու օրտուն թանպի-
նէ տայր օլուն գանունան իլէրունտէ
ճէնկ վուգու պուլաճագ մանալարը վէ-
րիլպ պու նըգամ տախի թէտարիքեա
թը հարպիսէ տտ օլունապիլէճէ կինտէն
պու թարգ մանալար վէրմիշտինէ գար-
շը շիմտիտէն քրօթէսթօ իթմիշ տիր :

Մարսիլեա 21 դեկտ . ախաճըն սա-
աթ 51-3 օլունտա :

Թունա պուգտայր 127/123 քիւ .
40 Ֆրանգ . 50 սան . Թիւլքիա պուգտայր
թէրթ 128/124 քիւ . 44 Ֆրանգ 25 սան .
թիւ :

Բիւշատա գալիլէք վար :

ՀԱՎԱՏԻՍԹԸ ՏՈՒՆԻԻՍԵՆ

ԼԵՖԹԵՐԻՆ ԵՕՏԻԻՐԻԻԼՄԵՍԻ

(Մանգուէ հախքիլէնէն իտէրիլէն հախքիլէն)

Իզմիտ 7 դեկտ . 1867 .

Լէֆթէրին էօլտիւրիւմիշ օլունընա խա-
պէրի , էվէլիսի կիւն թէլէկրաֆ իլէ պիլ-
տիրմիշ օլուն , ումարմ քի ալմըշընըգ(1) տըր
շիմտի թաֆսիլիճէ պէեան իտէրիւմ . Լէֆթէր

(1) Նաըն իսէ շու թէլէկրաֆ հալեա
եէտիրիլէ վաըն օլունտը , վէ սէպէպի տա-
խի , պու պապտէ Մապիս օլունընա միսիլ-
լու պիլգիւմ թէլէկրաֆ տախի թէվգըֆ օ-
լունմուշ օլունտը տըր :

պիր այտան պէրու , իւշ ըէֆիգի իլէ պիր
իքի եէր պաատըգտան սօնրա . ըէֆիգիլէրին-
տէն իքիսի Լէֆթէրին քէմէրինտէ չօգ վա-
րա վար մէմուլ իտէրէք , էօլտիւրիւմօլար
վէ մէմուլ իթտիքլէրի գատար տախի քիւ-
լիլէթլի ագճէ վար իմիշ . սօնրա ըէֆիգիլ-
լին իքիսի Լէֆթէրի կէօմիւքօլար վէ քէն-
տիլէր պիր եէրտէ օթուրուպ էթմէք եէր-
քէն , գըր սէրտարարը եէթիլիպ ըէֆիգիլ-
լինտէն իքիսի թութուքօլար , պիրի-
տի չիֆթէսինի պօշալտըպ պիր գապիլիլէ
էօլտիւրիւքտէն « սօնրա , ֆիրար իտիսօր
իսէտէ , ալընան խապէրլէրէ կէօրէ , օ տա-
խի մուհաքէտէ պուլունընա ումարըգ
քի պու կիւն էլէ կէլիլիլէճէք տիր . Թէվա-
թուրէն սէյլէնտիլինէ կէօրէ , օնտա տախի
քիւլիլէթլիլա ագճէ վար իմիշ . շիմտի ըէ-
ֆիգիլէրին վէ Լէֆթէրին լաշէսինի կէթիւ-
տիլէր իզմիտէ . էֆէնտի , էեալէթիմիգտէ ու-
մումէն պիր սէվինճ վար , քեաֆֆէսի պիր-
պիրլէրին թէպիրք իտիսօլար , հէլէ Լէֆ-
թէրին լաշէսինի կէօրմէք իլին , նէ քէյլիլէք-
լէրտէ վէ նէ չէհրտէ գարը գըգան օլունգ
չօնուգ գալմաըն կէլիպտէ սէյր իթմէյէն ,
մութասարըքըմիշ ֆաղըլ բաշա հագրէթլէ-
րինին իթտիլի ճահտ մէտիլ շաեան տըր . իզ-
միտէ թէլիլիլէրինտէն պէրու տուր օլուն-
ալ կիճէ կիւնտիլէք եալընըգ հայտուտա-
լըն տէրտէսիլինէ մէշղու օլուն . նաըն քի
պիր գաշ կիւն մուգատտէմ իսթանպուլ թէր-
սանէսինտէն , ֆիրար իտէն իքի նէֆէր հայ-
տուտալըն ալագ ու կիրիֆթ պիրլէ իսթան-
պուլա կէօնտէրտի . էկէր օնլար տախի տէր-
տէսթ օլունալարը , գաղաճըգա խալիճէ
խասարաթը մուճիպ օլունագալարը տէրքեա
իտի :

Պատէգին ֆաղըր ֆուգարա քէնտի իլինէ
մէշղու օլուն , քէնտի կէլինմէսինէ պագա-
ճագ տըր , վէ արթըգ քէյլիլէ քէյլիլէն
սէն Լէֆթէրի կէօրմիւքսին , սէն Լէֆթէրէ
էթմէք վէրմիլիսի տէլէրէք , պու սէպէպտէն
էնվալի ըէնճիտէլէրտէն խէլաս օլունաղըմըգ
պիր իլթիպան տըր :

— . . . Միւլէլիֆ .

Ետիրնէ դէկ . 2/14

Պունան ագտէմ կէօնտէրտիլիմ
պիր գըթա մէթթուպտա , գեր . Գիրիգու-
րիս սըրապան առաջնորդու մուգուն Մօլ-
տօվալաքիս ճանիպինէ եօլմու օլունընա
նու պիլտիրմիշտիմ , ֆագաթ միւմայի-
լէյճ սըրապան հագրէթլէրի ԱՏ եօլուն
Պուրկաղընա գատար կիտիլպ գըշըն շիտ-
տէթլինի կէօրտիւքտէ , վէ իլէրու կիթ-
մէք մուհալ գապիլիլտէն օլունընա
քէշի իտէրէք , մահը հալին պիրլինճի
կիւնիւ կէրուլէ ապտէթ իթտիլէր , պիլ-
ճէ պու սըրատա միւմայիլէյճ սըրապանըն
միլլէթճէ էլգէմիլէթի օլունընա ալ-
տէթլէրինտէն թէլէք քիւր իտէրիլ :

Միւմայիլէյճ սըրապանա պու տէֆա
թարաֆը սալթանաթը Սէնիլէտէն մէճի-
տիլէ նշանը զիյանընըն իւշիւնճիւ իլէթ-
պէսինտէն իհսան պուլընուպ , գատրի

թէրֆի վէ քեաֆֆէի միլլէթիլիլին մէ-
սէրթէթի ագիմէսինի միւլէտալ օլունընա
նու պիլ իֆթիլար իշար իտէրիմ :

Մէվուտու Շահանէ երլ պաշընը
կիւնիւ տտէթ օլունընա վէճճ իւզրէ
մէմէքէթիմիլտէ տախի տօնանմա չէնլի-
կի իճրա օլունտու , վէ հէր միլլէթտէն
ձայնաւոր չօճուգլար ագիմ զիյնէթ իլէ
սարայա ագիմէթ իթտիքլէրի միսիլլու
միլլէթիմիլին ձայնաւոր չօճուգլարը տա-
խի կիտէրէք , հէր միլլէթտէն զիյատէ
քէսէնա օլունընալընը պիլ իֆթիլար
պիլտիրիլիմ :

Պու կիւնլէրտէ միլլէթիմիլտէն պիր
կէնճ գըղ իսլամ մէգճէպիլին գապուլ ի-
տուպ , իւշ տէլիգանլը վէ պիր կէնճ խա-
թուն տախի Բողըքալան օլունընա , սէ-
պէպի նամալիւմ . . .

Միլլէթիմիլին տտէթի գատիմէսին-
տէն օլունընա իւզրէ Մէրիճ իրմաղը իւ-
զէրինտէն շիմտիլէ գատար գալսրէ թիւճ-
ճարարը վիլան սալար իլէ էնէլէ գալս-
րէ նագլ իտուպ չօգ մագարաթ վէ մէ-
շագգաթա կիրիֆթար օլունընա իտի , շիմ-
տի պիր թէճիւպէ օլունգ իւզրէ տէվէթ-
լու թուրշիտ բաշա հագրէթլէրինին հիմ-
մէթիլլէ պիր նէվիճատ գաեթը ինշա իթ-
տիրիլտի օլ ճինս մաթալարըն համուլէ
վէ նագլիլէսի իլին , ինշալալահ իճրասընա
մուվաֆագ օլունտուգտա մէմէքէթի-
միլլին թիւճճարըլընըն թէսվիլէսինէ
քէսպի ճէսամէթ իտէճէկինէ սէպէպ օ-
լունմագ տըր :

Կէլէն մէթթուպուտա թահրիլի էմ-
լաք միւտիր պէյլին մայլէթինտէ պուլու-
նան հայ տէլիգանլընըն սըրապա մատ-
տէսինտէն տօլաեթ քօլիսէ աթըրըլընը ,
վէ տիկէր ըէֆիգի օլուն սէյիստէն մէմուլ
օլունընա , Հայ տէլիգանլընը պիլտուշ
կէօրիւնտիւկիւնիւ պիլտիրմիշ իտիմ . հալ
պու քի պու կիւնլէր մէրգու մ սէյիս տա-
խի պուլունընա , վէ իսթիլիլթագտա սը-
գըշարըլընըգտա , եալաշ եալաշ մէրգու մ
Հայ տէլիգանլընըն տախի հէմէֆքեար
պուլունտուգտա ալաշըլընըն իմիշ :

Տիմէք տիր քի շիմտիլէք պու պապտէ
պիր շէյ սէյլէնէմէեիլպ , հիւքմիւն վէ-
րիլմէսինէ պէլէնլիլմէսի էմրի պատիլէթ-
տէն տիր . վէ էվէլէթի մէթթուպիլիլտէ
պագէն պու պապտէ հագգարըլըն օլուն-
եօր տէնմիշ իտի իսէտէ , թէվաթուր նէ-
վինտէն օլունընա ալիքեար օլուն , վէ
մէրգու մ Հայ տէլիգանլընը ֆիլվաղը ճիւն-
հալը իտէ , պիր վէճճ իլէ թէսահուպ օ-
լունմաեթա միւսթահագգ օլունընա ճէ-
գատընըն թէրթիլպ օլունմաըն , պատիլ
իֆթիլարըլըն սաեթաճաղը պիլ իլթիպան
տըր :

Ա Ձ Գ Ա Յ Ի Ն

Գ Ա Հ Ի Ր Է

Պիր իրի այտան պերու կերէք իսկէն տերիյետէն վէ կերէք Գահիրէտէն բէյ տէր բէյ ալտըղըմը մէքթուպլարըն հէ ման քեաֆֆէսի տախի ազ չօգ օրատա հիւքմ իտէն պիր կալուածք մատտէսին տէն պահա իթմէքտէ տիրէր, վագաւ պագըլարը պու մատտէյի կիւեա ֆէվ գէլատէ ազամէթ քէսպ իթմիշ տիր կի պի կէօսթէրմէքտէ իսէլէրտէ, բէք չօգ լարը տախի անճագ շիմոխէ գատար ա մեն. Եսայի պատրիարք թարաֆընտան կալուածքլարըն վէրիլմէսի թէքթիկօ շուռնմուշ օլտուղուշ, վէ պէշ եախստ օն քիշիէր թարաֆընտան տախի ենվայի ենթիլկէր գուլանըլարագ վիւրմէյիգ ձէ վագը վէրիլտիկին պէեան իթմէքտէ օլ տուգլարը հալտէ շիմոխէք պու մէսէլէ պու հէյեթմէ տուրմագաւ տրր:

Շու մէսէլէնին գուհուրինտէն պերու պաշլըճա պիր քէօշէնէ տիգգաթ իթ մէքտէնիգ քի, Գահիրէ վէ իսկէնտէրիեէ Հայլարը Ս. Յակոբ մանասթըրընը մու թասարրիֆ օլտուղուշ եմաքլարըն թէս լիմ օլունմամար իտտասընտա կէզէն պիր գաշ քիշիէրին հաղգըղ լըղըր իգ րար իտէրէք, պունըլարըն պու հարա քեաթընը թագպիհ իթմէքտէ տիրէր, վէ նասըլ քի պիգ տախի պու մէսէլէնին պիտաեթինտէ նիւսիէլէրիմիգտէն պի լիսինտէ էֆքեարըմըղ պեեան իտէրէք իմաքլարըն թէսիմ օլունմամար վէ առաջ նորգ ինթիլիապը մատտէսի տախի է հա լինին բէյլին էհալէ օլունմամարըն թէքթիկ իյէմիշ իտիք, ֆագաթ կէօրիւնէր քի, պու պիգիմ թէքթիկիմիլ տախի մէգ քիւր պիր գաշ քիշիէրին տախի իսոշնու տախի մուճիպ օլմուշ իտի, Հէր նէ հալ իտէ, պիգ տայիմ իւլ էվգաթ հագգանիեթ վէ էֆքեարըն ամմէյի քէնտիմիգէրէ հպէր իթտիկիմիլ թագտիրտէ պիր գաշ քիշի լէրէ իսոշ կէօրիւնմէմէքթիկ իտէ ապա վագիֆէ իթմէյիգ:

Գահիրէտէ պուլունան պունճա Հայ լար, պու կիւնքի կիւն մէգ քիւր էմա քըն Ս. Յակոբ մանասթըրընը մալի օլ տուղուշու պիր վէճհ իլէ ինքեար իտէ մէզլէր վէ տէ իթմէեօրլար, ֆագաթ «վիրմէեիգ» թագըմընըն էլինտէ պիր տէօրտէ օլմուշար տըր քի «միլէթ» վէրիլմէսին իսթմէեօր, մէքթէպ վէ ֆուգարա վէ քիլիսէ սէֆիլ հալէ տիւ չար օլաճագլար տըր «տիյէրէք պու մատ տէյէ պիր մուհիմ մէսէլէ հէյեթի քէսպ իթտիրմէքտէ տիրէր:

Իմտի, պիլ հիշ պիր վագըթ ճայիգ կէօրէմէյիգ քի Գահիրէ Հայլարընը լա լըղը պիր մէքթէպի օլմասըն, ֆուգա րասընը գայըրմասըն վէ քիլիսէսինի միւ շէրրէֆ սագլամասըն, հաշա, ֆագաթ

մէկերչի Ս. Յակոբ մանասթըրընըն էմ լարընտան մատա Գահիրէ վէ իսկէնտէ րիեէ քիլիսէլէրին քէնտիլէրի իտարէ ի տէպիլէճէք գատար իրատլարըն եօգ մու տուր:

Պունու մուլսթասար սուրէթտէ թէֆթիշ իտէլիմ, վէ պու պագաթ շիմ տիրէք իքի թարաֆ թահիրաթընը պեր թարաֆ իտէլէք, պունտան 2 սէնէ գա տար ագտէմ պիր զաթըն Գահիրէտէն եաղմը օլտուղուշ պիր մէքթուպա միւ րաճաթ իտէլիգ քի, Գահիրէտէ պու լունան քիլիսէնին էմաքը, պէլքիտէ ֆագա կէլէրէք, քէնտիլին մէսարիֆա թընը եօրթէր օլտուղուշու շահատէթ իտուպ, թարիլի մէքթուպտէն 20 սէնէ գատար ագտէմ ֆիլվագը քիլիսէնին իրա տը մէսարիֆին գօրուեամագ օլտուղուշ տան, Գահիրէ Հայլարը Ս. Յակոբ վան քընըն իրատլարընը 13 սէնէլիլինին միլ լէթէ պախշ օլունմամարըն բէճա իյլէյիպ վէ գագուլէ շուեան պուլլուլմուշ օլ տուղուշ, ֆագաթ պու վատէ իսիթա մընտան սօնրա արաշթըրլմագ վէ էմ լարըն իրատը թէքրարէն վանքա ա լընմագ թէսալվուր օլունմագաւ իքէն, Յովհաննէս Պատրիարքըն վէֆաթը միւ նասէպէթի իլէ էօյլէճէ գալմը օլտուղուշ, ֆագաթ իքի սէնէ ագտէմ-տիմէք պունտան տէօրթ սէնէ էվլէլիսի-օլ վագ թին մէճիսի պու վագըթլարըն կէրուէ թէսիմ օլունմամարըն գարար վէրէրէք քիլիսէնին գուլուտաթ տէֆթէրինտէ արճանագրիլ իթմիշ օլտուղուշ իշար օլ տուղուշտան սօնրա, քիլիսէնին վարի տաթը քէնտի մէսարիֆին գօրուր օլ տուղունու թաստիգ իթմէք իշին տախի քիլիսէնին օլ վագըթ օլանճա սէնէվի ի րատլարընը պէրվէճհի աթի գալէմէ ալ մըշ տըր: Շէօյլէ քի:

	Դրշ.
600 ֆէտտէն արագիտէն	30 000
Մանսուրատաքի 400 ֆէտտէն արագիտէն	40,000
Գալուստեան կարապետ աղանըն 400 ֆէտտէն արագիտէն	20 000
Սարնըճտան իրատ	22,000
Ս. Աստուածամայր քիլիսէսի նին իտանէլէրինտէն իճար	40,000
Մօմ վէ պաշտօն	40,000
Ալարիկ աղա պանգտսընտան	43 000
	165 000

Պու մէպլաղ իւզէրինէ տահա պէյ թիւմալտէն օլան հասըլաթ իլալէ օլ տունտուղուշ վէ պու կիւնքի րալիճ իճար ֆիաթլարընը, մէսէլա պու կիւնքի կիւն պիր ֆէտտէն արագի սէնէվի պիր ինկի լիգ լըրասը իճար կէթիլի պունըլարը պու թարգտա հիսապ իթտիկիմիլ թագ տիրտէ, պու կիւնքի կիւն Գահիրէ քի

լիսէսինէն էն ագալի 2500 իրա գատար սէնէվի հասըլաթը պուլունմագտա օլ տուղուշ հալտէ, զանն իտէրիգ քի պու գատար պիր մէպլաղ իլէ տախի պիր մէք թէպ, պիր քիլիսէ վէ միւհթաճ օլան ֆա գըրլարա տախի իեանէ օլունմալիլի վէ խուսուսի իլէ շիմոխէքի մէքթէպտէն պիր գաշ գաթ զիեատէ լայըղը սուրէթտէ պիր մէքթէպ իտարէ օլունմալիլի, պու աշիքեար պիր հիսապ օլաուղունտան, Գահիրէ Հայլարը Ս. Յակոբ վանքընըն էմաքընը թէսիլմ իթմէմէք իշին պունու տէսիսէ իտէմէզլէր: Լաքին պիլ Գահիրէ Հայլարըն տիմէմիլէ քեաֆֆէսինի հէմ էֆքեար կէօսթէրմէք իսթմէմէյիգ, ան ճագ պու կիւնքի կիւն վէ պուն տան էվլէլ տախի երէյի վագըթ տան պէ րու պիր գաշ քիշի քէնտիլէրին թէքմիլ Գահիրէ վէ իսկէնտէրիեէ Հայլարըն զանն իտէրէք մէյտանէ չըգմը օլտուղլարըն տան վէ պու պիր գաշ քիշիլէր իտէ, սէօյ լէնտիկինէ կէօրէ պագը, մէրթէպէ թէ էսիրի քիմէլէր օլտուղլարընտան, օրո նըն Հայլարըն տախի չօգուգ պունըլարըն եարընընա սուրէթի գահիրէտէ գարըն կէլէմէզլէր, չիւնքի թահթընտա պիր թէհիլէթէ ուղրամալարընը իհթիմալ տէն կէօրէրէք, էմրի պասիթէթ րիա յէթ իտուպ, սէս չըգարամագլար իտէ տէ, էֆքեարլարը քեամիլէն մուղայիլ տիր: Պու սէօյլէտիկիմիլ օլ գատար սա հիհ տիր քի, պու կիւնքի կիւն շու կալ ուածք մէսէլէսինն հալինի օրա Հայ լարընըն բէյինէ մէնութ տուր տէյի տտ օլունարագ, վէ կէլէճէք վագըթ իլին անլէրէ պիր թէլմինաթ վէրիլպ, բէյ լէրի սիւալ օլունտա, կալուածքլարըն թէսիլմ օլունմամար մահուտ պիր գաշ քի չիլէրտէն մատա ումումէն բէյ վէրի լէճէկինէ պիլգճէ շիւրհէ եօգ տուր:

Պունուտա պեր թարաֆ իտէրէք ֆարգ իտէլիմ քի, օտա միլլէթին օ պիլլի տէ միլլէթին վարսըն օրատա գալսըն, ի րատլարը Ս. Յակոբ վանքընա կիլիպտէնէ ֆայիտէ հասըլ օլաճագ տըր աէյէն տախի պուլունտուշ: ֆագաթ օրատա պուլուն տան էհալի պիր եախստ պիր գաշ շախսըն թէէսիրլէրի թահթընտա պուլունտուղուշ հալտէ, օրաճա իտարէյի միլլիյէ տախի թէքմիլ իսթիգլալիէթլէ պիր շախս եէ տինտէ գալմը օլուր իտէ, վանքըն ագ ճէսի իլէ վանք իշին իրատ ալընմը օլան էմաք, պիր շախս եէտինտէ մի գալմագ էմիլիէթլի տիր, եօգսա պունճա սէնէլիք պիր վանք իտարէսինտէ, էլպէթտէ վան քըն եէտինտէ պուլունմամար զիեատէ էմ նիյէթլի տիր:

Մէսէլա, պու կիւնէ գատար վանքըն վագֆը օլան էմաքտէն, պագը շէյլէր սա թըլմընըն իտէ, պունըլարըն սաթըլմասընա րուխսաթ նէրէտէն ալընմըն, եախստ

Մար եագուպ իւզերինտէ պուլունան պիր
միւլքին սաթըլմասը, եախտ պիր պաշ-
գասընա ֆերաղ օլունմասը, նէթարիգ
իլէ իճրաեէ կէմիշ. Վանքըն շէ-
քէրճի տիւք քեանը նիճին սաթըլմը, վան-
քըն պիր էվարսասը նիճին ֆրենկ մա-
նասթըրընա սաթըլմը, Վանքըն 4 պապ
խանէսի եանտրգտան սօնրա, արսանըն
եարըրը նիճին մէթէպէ իլապէ օլունմապ,
վէ տիկէր եարքսը հալեա խարապ պու-
լունմագտա. նիճին վանքըն պիր խանէ-
սի 1010 առէտ լիւրաեա սաթըլտըգտան
սօնրա, ագճէսի իլէ 200 ֆէտտէն եերա,
լընըր, վէ օնուն տախի երինէ վանքըն իւ-
զէրինէ ֆերաղ օլունմասը լազըմ կէլի իւ-
քէն, քիլիսէ իւզերինէ տէօնէր, քի պու-
արապիտէն տախի սէնէվի 200 լիւրա գա-
տար իրատ կէլի: Տիմէք տիր քի Գահի-
րէտէ միլէթճէ իլէր էհալի բէյինտէ օլ-
մաեղպ, պիր եա պիր գաշ քիլիէր հիւք-
մի: Թահթընտա պուլունմագճա, իլէ-
րուտէ սայիր էմաթլէր տախի պիրէր թա-
րիդ իլէ տէյերսիգ սաթըլմագ կիպի պապը
թէհլիքէտէ պուլունմատան իսէ, բէճա
իլէ եալընը պիր ազ վագըրթ իրաարըն
ալմագ իւզրէ էմանէթէն իտարէսի էլէ
կէլիլիլիշ օլան էմաթըն էմանէթէ խիեա,
նէթ իթմէեէրէք, երինէ սահիպի ետտինէ
թէսլիմ օլունմասը հազը տէյիլ մի, վէ
պու իրատարըն վանքա կէլմէսի իլէ ֆարպ
իտէլիմ քի հիշ պիր ֆալիտէ տախի հա-
սըր օլմասըն, հիշ օլմագտա պիր գաշ քի-
շիտէն զիեատէ սաղ վէ էմին պիր մահէլ-
տէ պուլունմուշ օլմագ մը:

Իմաի շու «վիրմէյիգ» տէյէն պիր
գաշ քիլիլիլի կէօսթէրտիլլէրի պաշըճա
պիւրհանլար փէք գայիֆ շէյլէր օլտուղու
աշիքեար տըր:

Պէլլէ երբէ:

— . . . Խմբագիր:

Արդէն ձեզի անծանօթ չէ կարծեմ,
Ամէրիգան միսիօնարաց անխիղճ եւ ժեզ-
ուիթական ընթացից երեսէն ափ մը Հայ
Բողոքականաց նիւթապէս եւ բարոյապէս
խիստ ցաւալի վիճակի մը մէջ գտնուիլը,
մանաւանդ այն բողոքականաց, որք միսիօ-
նարական զուտ եւ անխառն դաստիա-
րակութեամբ չաղախեալ են:

Սոյոգ կըսեմ եւ ցաւօք սրտի կըսեմ,
որ մարգկային զգացում եւ միտք կրող
անձ մը մեր բողոքական ընտանեաց վրայ
մի անգամ ակնարկ մը նետելով անոնց
ներքին ու արտաքին կացութիւնը զննած
առեւ անկարելի է որ չհառաչէ, չխրդայ
եւ իր աչքեր արտասուօք չլեցուին, եւ
հետեւապէս ի խորոց սրտէ վայ չկարգայ
այն եղական երկրի մէջ ծնող Ամերիգան
միսիօնարաց խղճալի խելքին, որ եկան
Հայերէն փոքրիկ մաս մը խելով թըշ-
ուառութեան վառարան մը բացին հօգի
փրկելու անուենով մարմին ալ ճըղատե-
ցին:

Միսիօնարք՝ ասիհրապարակաւ կուրանան
եւ կրսեն թէ իրենք բանի մը խառնուած
չունին, բայց գաղտնի կերպով մէջէն
գուրս ելած չունին, եւ ամեն թշուառ
եղեութեան քողի մը տակ միսիօնարի մը
աւերիչ մատը կը տեսնուի:

Արդարեւ աս մասին մեր սրտին ցաւը
անպատմելի է, թէեւ դուրսէն նայող
ներու աչքին բան մը չերեւար:

. . . Խմբագիր, կարծես, մեր աս
թշուառութիւնը բաւական չէր, այս օ-
րերս նոր հարուած մ'ալ տուին մեզի մի-
սիօնարք, մէկ քանի կնիկ վարձելով որ
տունէ տուն պարտին ֆրիստոս քարոյե-
լու, ինչ կըսեմ, աս կամ ան ընտանիքը
բամբասելու. աս կամ ան տանը գաղտնիքը
դուրս հանելու, արդէն մնացած փոքր
ինչ խաղաղութիւնը վրդովելու:

Ստուգիւ ելիք սաթայելը՝ բնտանիք-
ները իրար ձգել ուզեր նէ՝ ասկէ աւելի
ազնի միջոց մը չէր կրնար գտնել: Ահա
աս ալ կամ միսիօնարաց ագիտութեան
ծագում առած է եւ կամ գիտմամբ է
որ՝ առաւել եւս ճգնուինք ու մեր թըշ-
ուառութիւնը կատարեալ ըլլայ: Թանձր
խաւար ագիտութեան մը տակ եղող եւ
օրինաւոր դպրոցէ, սրտի եւ մտքի դաս-
տիարակութեան զուրկ ժողովուրդ մ'ենք
փոխանակ հրեշտակներ տեսնելու, հրեշ-
ներու ձեռք ենք ինկեր:

Վշտալի Բողոքական մը:

Ի Լ Ա Ն Ա Թ

Թօթխանէյի ամիրէտէ եաբըլան էպիյէի
ճէտիտէ թանթընտա, վէ Սիրքէնի իսկէլէ-
սինէ սողրու կիտէն ճատտէնին թարաֆէյ-
նինտէ օլան, վէ ֆէվգանի վասի վէ միւն-
թագամ օտա վէ սայիրէի միւլթէմիլ պու-
լունան քեարկիր տիւքքեանլար իհարէ վէ-
րիլէճէկինտէն, թալիպ օլանլարըն Թօթխա-
խանէի ամիրէ մէճիսինէ միւրաճաաթ իլլէ-
մէլէրի իլին, իլանը քէյֆիեթէ իպթիտոր
գըլընտը:

1284 չապան 25

ՎԻԵՆԱ ԲԻԱՆԳՕՍՈՒ

Իշպու ալաֆրանկա դեկտեմ. 1 տէ
Վիեննա տա շէքիլէն «Շթատ Լօզ» քի-
եանգօսունուէն գաղանմըշ օլան սերիլէր
զիրտէ պէեան օլունուր:

365, 472, 1034, 1039, 1122,
1978, 2072, 3170,

Ալթըրիա տէվէթի ֆէխիմէսի թա-
րաֆընտան թէէմին օլունուպ, Վիեննա
տա պուլունան միւթէպէր բիեանգօլա-
րըն կէրէք «Բըմէս» վէ կէրէք «Լօզ»
թապիր օլունան գօնսօլիտէրտէն, Գու-
եումճու չարչըրնտա Գարամանլը օղու
սօգաղընտա Նօ. 26 Պաղտատլեան Մը-
կըրտիշ աղանըն տիւքքեանլարա ֆիրա խթ
օլունուր:

Ջիեատէ մալիւմաթ իսթէյէն զաթ-
լարըն, մէրգումէ միւրաճաաթ իթմէլէրի
իլին խասսէթէն իլան օլունուր:

Ամէլիյաթը ճէրրահիլէ իծրա իթմէքսի-
զին, աղըրեան տիլլէրին վէճալարընը (աղ-
րը) տէֆ ու իզալէ իթմէք, վէ տիլլէրի
չըգմըշ օլանլարըն տիլլէրինն ելլէրինէ գահ-
մէթիգճէ թապիր վազ օլունմուշ կիպի, դա-
յէթ տիգգաթ օլունսա պիլէ անլաշըլմամագ
իւզրէ տիլ գօյմագ, վէ տախիլի ֆէմտէ
վէ չէնէտէքի էմրազ վէ գուրուշ վէ թէլլէ-
լիւլի տէնտանա թէտալի իթմէք, վէ տիլ-
լէրի թագիրաթընտան, եանի ելլէրինտէն
օյնաեղպ, պիր թարաֆա տէվրիտիլլէրի հալ-
տէ ելլէրինէ գօյմագ, վէ տախիլի ֆէմի
թէմիլլէմէքտէ, վէ բասլանմըշ վէ տիւհա-
լանմըշ օլան տիլլէրին բաս վէ քիլլէրինի չը-
գարըպ, ճէվէրի զաթիսինի թէճտիտ իթ-
մէքտէ, վէ աղըն ֆէնա գօգուլարընը իս-
լան իթմէքտէ վէ ալթըն վէ լասթիքտէն դա-
յէթլէ լաթիֆ վէ բանա վէ սալապէթլի վէ
խաֆիֆ ելմէք ելլէտիլի վազըթտա պիր դա-
րար ու զիեան վէրմէզ ալեա ելլի վէ չը-
գար գօնուր տիլլէր եաբմագտա օլան ֆա-
րիսիլ թապիպ տիլճի Մ. Բէլէզ Պէյ-օղլուն-
տա Կլապանի սօգաղընտա 2 նիւմէրօտա իս-
քեան իթմէքտէ, վէ ալաֆրանկա սաաթ 9
տան 4 է գատար կէլէն վէ կիտէնլէրէ ա-
մէլիյաթը մէգքիւրէեի իծրա ոյլէմէքտէ օ-
լուպ քէնտիսինի կէօրմէք վէ կէթիթմէք
միւրաա իտէնլէր օլուր իսէ, օրատան սիւալ
իթտիթլէրի:

Գպրոցի եւ կամ տան մէջ Հայկաթա-
նութիւն, աշխարհագրութիւն եւ Գաղ-
զնէրէն դաստալու, եւ ասեղնագործու-
թիւն սորվեցունելու կարող վարժօւհիի
մը պէտք ունեցողները, Պէլլէթաշ ճէր-
րահ Թօհաննէս աղայէն կրնան տեղեկու-
թիւն առնել:

ԱՍՐԸՄԸՁԸՆ ՄԱՍԻԷԼԻ ԱԶԻՁԼԵՐԻ
Վ Ե
ՏԻՎԱՆԵԼԵՐ ԻԼԷ ՏԻՆՍԻՁԼԵՐԻ
Ե Ա Ն Օ Տ
ՍՕՅՈՒԼՈՒՂՈՒՆ ԳՈՒՐՊԱՆԼԱՐԸ

Պէյ-օղլունտա թէքքէնիճ գարչըսըն-
տա քիթապըր Մ. Վիքի 478 նումէրօ.
ու մաղաղասընտա, վէ իսթանպօլտա
Մահմուտ բաշատա Բիւլքճիլ խանըն
գարչըսընտա, քիթապըր Գաֆալիեանըն
տիւքքեանընտա, Տիվան եօլու Սգճու-
լար պաշընտաքի քէպապըր տիւքքեանըն
գարչըսընտա, թիւթիւնճիւ հաճի վար-
դերէս աղա Տէմիրգալուլուեանըն նիւ-
մէրօ 22 տիւքքեանընտա 10 ար դուրուշա
սաթըլմագտա տըր:

ՍԱՀԻԳ ՂԱԶԷԹԱ
ԿԱՐԱԳԵՑ 8. ՓԼԱՆՍԵԱՅ
ԼԷՂԱԾՆ ԷՐԵԱԼՏԸՆ ԹԱԳԵԱՆԵՍԻՆԵՅ
ԳԵՐ-ՅԼԵՐՈՒ ՅՈՒՐՈՒ ԵՈՒՐԱ, ՅՈՐՈՒՐԱՅ ԱԳՏՈՒՆԻՅ
ԳԵՐԱՅ/ԼԷՐ ԳԱՐԵՍԵԱՅԱ ՆՈՒՄԵՐՈ 167: